

کرسی آزاداندیشی

موضوع کرسی آزاد اندیشی: ضرورت حجاب و اقتضایات فرهنگی جامعه

تاریخ: ۱۳۹۶/۱۱/۲۵ استان: قزوین شهر: آبیگ مدرسه علمیه: زینبیه

استاد ارائه کننده: خانم حبیب وند استاد منتقد: خانم ثباتی استاد داور: خانم رشوندی

نتایج دیدگاه مخالف:

۱. حجاب مساله ای کاملاً فردی است و اجتماعی نیست.
۲. سیره پیامبر و ائمه معصومین بر اجباری کردن حجاب نبوده است.
۳. با پیروزی انقلاب اسلامی به فرمان امام(ره) حجاب اجباری اعلام شد.
۴. اصل حجاب قانون شرعی است اما اجبار به رعایت حجاب، شرعی نیست.

نتایج دیدگاه موافق:

۱. کیفیت حضور افراد در جامعه و رعایت و عدم رعایت حریم ها بر سلامت جامعه اثر می گذارد. در نتیجه حجاب یک قانون اجتماعی است تا فردی
۲. در قانون حجاب مهربانی و مهرورزی به دیگران به ویژه مردان جامعه موج می زند.
۳. حجاب علاوه بر تاثیرات فرهنگی و معنوی و روانی، تاثیرات دیگری چون اقتصادی هم دارد.

چکیده نظرات استاد منتقد: برخی با ضرورت بحث حجاب

مخالفند، زیرا، آن را مسئله ای فردی می دانند نه جمعی. از جمله ادله ایشان، آن است که حجاب در صدر اسلام اجباری نبوده، بلکه موکول به تصمیم و خواست خود افراد بوده است. آنان می گویند در ابتدای انقلاب اسلامی ایران نیز مسئله اجباری کردن حجاب محل اختلاف میان علما گردید. از جمله مرحوم آیت الله محمود طالقانی، پس از اعلام اجباری شدن پوشش سر برای زنان در ادارات دولتی توسط امام خمینی، به موضع گیری علیه آن پرداخت. سخنان وی آنچنان که در روزنامه اطلاعات، مورخ ۲۰ اسفند ۱۳۵۷ آمده است بدین قرار است: «حتی برای زن های مسلمان هم در حجاب اجباری نیست چه برسد به اقلیت های مذهبی... ما نمی گویم زن ها به ادارات نروند و هیچ کس هم نمی گوید... زنان عضو فعال اجتماع ما هستند... اسلام و قرآن و مراجع دین می خواهند شخصیت زن حفظ شود. هیچ اجباری هم در کار نیست. مگر در دهات ما از صدر اسلام تا کنون زنان ما چگونه زندگی می کردند؟ مگر چادر می پوشیدند؟... کی در این راهپیمایی ها زنان ما را مجبور کرده که با حجاب یا بی حجاب بیایند؟ این ها خودشان احساس مسئولیت کردند، اما، حالا این که روستی سر کنند یا نکنند باز هم هیچ کس در آن اجباری نکرده است.» نهایتاً طبق دستور امام خمینی، اجباری شدن حجاب در ادارات دولتی اجرا شد و در سال ۱۳۶۳ مجلس شورای اسلامی با تصویب قانون مجازات اسلامی، برای عدم رعایت حجاب در معابر عمومی، ۷۲ ضربه شلاق تعیین نمود (ماده ۶۳۸ قانون مدنی، برای زنان بی حجاب، حبس از ده روز تا دو ماه، یا جریمه نقدی تعیین کرده است). در مورد اختلافات ابتدای انقلاب باید گفت آنچه باید ملاک ما برای تشخیص قول صحیح از اقوال خطا باشد، ادله ای است که طرفین بر ادعای خود مطرح می کنند؛ حجاب، یک عنوان شرعی است، ولی اجباری کردن حجاب در جامعه، یک عنوان شرعی نیست، بلکه عنوانی مربوط به زندگی روزمره است که باید از طریق انطباق قواعد عام شرعی حکمش را در هر زمان به دست آورد. در زمان پس از رسول خدا روشن است که جز مدتی بسیار اندک، هیچ گاه حکومت در دست اهل بیت علیهم السلام نبوده است تا در رابطه با اجباری کردن حجاب نظری بدهند، اما، امروز پس از تثبیت انقلاب اسلامی و حصول اقتدار لازم برای دولت، موانع برطرف شده اند. حال باید دید، آیا اجباری کردن حجاب در دورانی که قابل تحقق است تحت کدام یک از عموماً دینی می گنجد؟

چکیده نظرات استاد ارائه کننده بحث: جامعه، جز

مجموعه ای از انسان هایی که در کنار هم و با هم زندگی می کنند و در تعامل هستند؛ نیست؛ بنابراین طبیعی است که وضعیت تک تک افراد بر وضعیت کلی جامعه تاثیر گذار است. اگر جامعه ای افرادی ناسالم داشته باشد، امکان ندارد که خود در سلامت به سر برد. جامعه آینه افراد جامعه است. پس بر تک تک افراد واجب است تا در جهت سلامت جامعه بکوشند. چرا که همان طور که چون قطره ای آب آلوده در ظرف آبی ریخته شود، تمام آب محتوی ظرف را آلوده می کند؛ افراد آلوده نیز به راحتی جامعه را به آلودگی می کشانند. تاثیرات حجاب بر بهبود وضعیت جامعه، به شرح ذیل است:

۱. حجاب، عامل موثر بر سلامت جامعه: امام علی (ع) نیز در این باره می فرماید: اگر بی حجابی و بی بند و باری زنان نبود، (آن قدر ایمان و اخلاق مردم خوب می شد که هیچ کس نافرمانی خدا را نمی کرد) و خداوند حقیقتاً مورد پرستش قرار می گرفت. به یقین اگر زن حجاب و پوشش مناسب نداشته باشد، عامل به وجود آمدن فساد در جامعه و نابودی اخلاق می شود و زمینه تنزل انسان را به حیوانیت و متصف شدن به صف های چون بی وفایی، دروغگویی، حلیه گری، تشمت افکار و غیره به وجود می آورد و باعث می شود که انسان هر جنایتی را انجام دهد
۲. حجاب، عامل موثر بر ازدواج مشروع و معقول و سلامت نسل آینده: علت عمده بیماری های روانی که در دنیای غرب زیاد شده ، آزادی اخلاقی جنسی و تحریکات فراوان است. نبود حریم میان زن و مرد ، بی بند و باری و هیجانها را فرو نمی بخشد و پیامد آن بیماری روانی است.
۳. حجاب، عامل موثر بر بازدهی بیشتر فعالیت های اقتصادی: یکی از فواید مهم حجاب در بُعد اجتماعی، حفظ و استیفای نیروی کار در سطح جامعه است. در مقابل، بی حجابی و بدحجابی باعث کشاندن لذت های جنسی از محیط و کادر خانواده به اجتماع و در نتیجه، تضعیف نیروی کار افراد جامعه می گردد
۴. حجاب، عامل موثر بر توجه به ارزش های والا عواطف انسانی دوائر گرایش به سمت بی بند و باری ها و شهوات و دنیا زدگی تضعیف گشته و در نهایت از امور انسانی و الهی همانند کمک به محرومان و نیازمندان جامعه غفلت خواهد شد.

جمع بندی داور:

از دیدگاه اجتماعی باید یک منای مشترک وجود داشته باشد اگر طرف مقابل قرآن را قبول داشته باشد باید با او وارد بحث شوید. ولی اگر قرآن را قبول نداشته باشد لزومی برای بحث نیست. در مورد دیدگاه دینی به دو بحث تکیه داریم: دیدگاه دینی از نظر ضرورت اجتماعی فرهنگی اقتصادی و سیاسی که اگر نخواهیم این ضرورت را رعایت کنیم به جامعه آسیب میرسانیم و باید به قوانین جامعه احترام بگذاریم. قرآن میفرماید: به زنان و دختران مومن بگو حجاب را رعایت کنند تا مورد آزار قرار نگیرند و حفظ حجاب مانند حفظ طراوت است. از نظر روانشناسی حجاب ریشه روانشناسی دارد و بی حجابی باعث توقف شخصیت می شود و از نظر فلسفه شناسی قوانین طبیعت حکم می کند زن عفیف و با حجاب باشد. ما دو نوع حجاب داریم: حجاب خوب ، حجاب برتر. حجاب در تمام اعمال ما جاریست حجاب چشم، صحبت کردن، گوش و حتی حجاب زبان داریم حجاب زبان یعنی با کرشمه و ناز صحبت کردن با نامحرم دارای اشکال است حجاب در راه رفتن داریم. حجاب باعث آزار و اذیت نیست بلکه انسان را از آزار و اذیت دور می کند.